

**KRAJOWE CENTRUM HODOWLI ZWIERZĄT
NATIONAL ANIMAL BREEDING CENTRE**

**HODOWLA
ZWIERZĄT FUTERKOWYCH
W 2023 ROKU**

WARSZAWA 2024

SPIS TREŚCI

I.	<u>WSTĘP</u>	5
II.	<u>OCENA WARTOŚCI UŻYTKOWEJ I OCENA GENETYCZNA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH</u>	6
	Tabela 1. Liczba stad i liczebność samic stada podstawowego poszczególnych gatunków mięsożernych zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.	6
	Tabela 2. Liczba stad i liczebność samic stada podstawowego poszczególnych gatunków roślinożernych zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.	7
	Wykres 1. Udział samic stada podstawowego poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w 2023 r.	8
III. 1.	<u>WYNIKI OCENY FENOTYPU ZWIERZĄT FUTERKOWYCH</u>	9
	Tabela 3. Wyniki oceny fenotypu mięsożernych zwierząt futerkowych w 2023 r.	9
	Tabela 4. Wyniki oceny fenotypu roślinożernych zwierząt futerkowych w 2023 r.	10
III. 2.	<u>WYNIKI OCENY UŻYTKOWOŚCI ROZPŁODOWEJ ZWIERZĄT FUTERKOWYCH</u>	10
	Tabela 5. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej zwierząt futerkowych mięsożernych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.	11
	Tabela 6. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej zwierząt futerkowych roślinożernych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.	12
IV.	<u>KSIĘGI HODOWLANE ZWIERZĄT FUTERKOWYCH</u>	14
	Tabela 7. Liczba stad poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych wpisanych do ksiąg hodowlanych oraz liczba samic i samców w stadach wpisanych do ksiąg hodowlanych na dzień 31.12.2023 r.	14
V.	<u>WYSTAWY I POKAZY</u>	14
V. 1.	XXX NARODOWA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH	14
V. 2.	WYSTAWY REGIONALNE I BRANŻOWE	16

I. WSTĘP

Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt, działające na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie statutu Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt (Dz. U. z 2021 r. poz. 1227), wykonuje zadania z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, między innymi poprzez przeprowadzanie kontroli urzędowych, kontroli w zakresie prowadzenia ksiąg hodowlanych i rejestrów, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt wykonuje również zadania związane z prowadzeniem oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt futerkowych, publikowaniem wyników tej oceny oraz prowadzeniem ksiąg hodowlanych dla gatunków zwierząt futerkowych.

Wyniki oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej prowadzonej przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt są wykorzystywane przez hodowców stad zwierząt futerkowych objętych oceną w dokonywanej na fermach selekcji oraz w doborze zwierząt do kojarzeń, których celem jest uzyskanie zwierząt lepszych od pokolenia rodzicielskiego w zakresie cech reprodukcyjnych, cech użytkowych i innych warunkujących użytkowość stada, przy jednoczesnym eliminowaniu zwierząt uznanych w danym stadzie za słabsze w zakresie pożądaných cech. Informacje przekazywane hodowcom zarówno podczas prowadzenia oceny na fermach oraz na spotkaniach branżowych są wykorzystywane w pracach hodowlanych, których efektem jest m.in. eliminowanie cech niepożądanych (np. wad genetycznych okrywy włosowej, wad budowy), niezgodnych z wzorcami - standardami hodowlanymi gatunków, ras i odmian barwnych, wpływają również na poprawienie wyników rozrodu.

Ocena wartości użytkowej stad zwierząt futerkowych prowadzona jest łącznie z oceną genetyczną jako ocena stad zwierząt futerkowych, na wniosek albo za zgodą właściciela lub posiadacza zwierząt, zgodnie z metodyką określoną przez KCHZ. Ocena obejmuje użytkowość rozplodową stada oraz ocenę fenotypu zwierząt dokonywaną w okresie ich życia. Zakres i metodyka oceny stad zwierząt futerkowych określają między innymi minimalne liczby samic stada podstawowego dla poszczególnych gatunków, parametry oceny użytkowości rozplodowej i oceny fenotypu oraz okresy prowadzenia oceny. Do ksiąg hodowlanych mogą być wpisane stada zwierząt futerkowych objęte oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną przez co najmniej rok, po uzyskaniu wyników oceny użytkowości rozplodowej stada.

W niniejszej publikacji przedstawiono wyniki oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej w stadach zwierząt futerkowych oraz informacje dotyczące prowadzenia ksiąg hodowlanych za rok 2023.

II. OCENA WARTOŚCI UŻYTKOWEJ I OCENA GENETYCZNA **ZWIERZĄT FUTERKOWYCH**

W 2023 r. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt prowadziło ocenę wartości użytkowej i ocenę genetyczną w 152 stadach zwierząt futerkowych o łącznej liczebności 9436 szt. samic stada podstawowego. W stosunku do 2022 roku liczba samic stada podstawowego w stadach objętych oceną wartości użytkowej była niższa o 906 szt., a liczba stad była niższa o 20. Spadek liczebności samic stada podstawowego odnotowano w stadach nerek amerykańskich (o 700 szt.), szynszyli (o 192 szt.), królików (o 26 szt.) i nutrii (o 6 szt.). Wzrosła liczba samic lisów pospolitych (o 12 szt.) i tchórzy (o 6 szt.). W 2023 r., podobnie jak rok wcześniej, nie oceniano stad lisów polarnych. Liczbę stad i liczebność samic stada podstawowego poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022-2023 przedstawiono w tabelach 1 i 2, procentowy udział samic stada podstawowego poszczególnych gatunków w 2023 r. przedstawiono na wykresie 1.

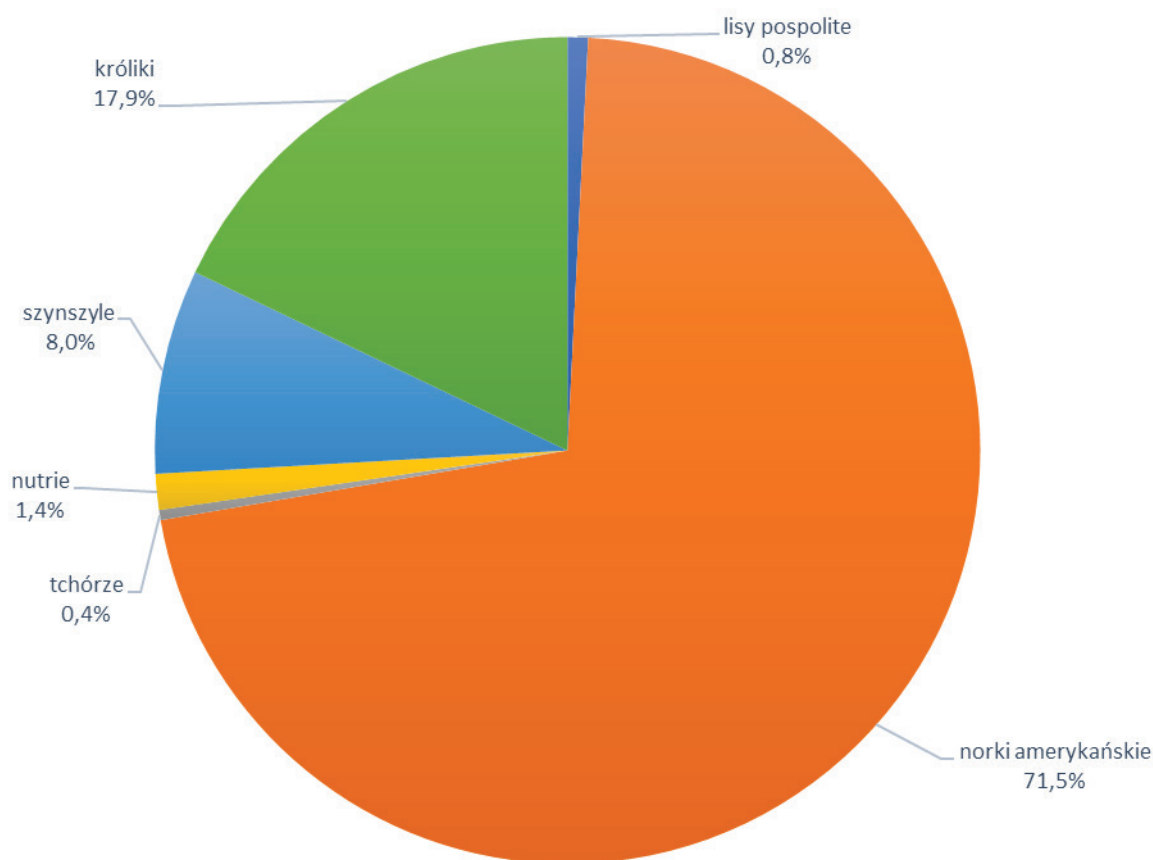
Tabela 1. Liczba stad i liczebność samic stada podstawowego poszczególnych gatunków mięsożernych zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.

Gatunek, odmiana	Liczba stad /szt./		Liczba samic stada podstawowego /szt./	
	2022	2023	2022	2023
Lisy pospolite ogółem	2	3	62	74
w tym:				
- lisy pospolite srebrzyste	0	0	0	0
- lisy pospolite pastelowe	1	1	13	52
- lisy pospolite białoszyczne	1	2	49	22
Lisy polarne	0	0	0	0
Norki amerykańskie ogółem	8	7	7450	6750
w tym:				
- norki standard	0	0	0	0
- norki pastel	5	4	4450	3750
- norki krzyżak	1	1	1000	1000
- norki szafir	1	1	1000	1000
- norki perła	1	1	1000	1000
Tchórze	1	1	35	41

Tabela 2. Liczba stad i liczebność samic stada podstawowego poszczególnych gatunków roślinożernych zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.

Gatunek, odmiana, rasa	Liczba stad /szt./		Liczba samic stada podstawowego /szt./	
	2022	2023	2022	2023
Nutrie ogółem	11	11	134	128
w tym:				
- nutrie standardowe	2	2	34	28
- nutrie grenlandzkie	2	2	30	26
- nutrie perlowe	1	1	10	10
- nutrie czarne dominujące	2	2	20	20
- nutrie bursztynowozłociste	1	1	10	10
- nutrie pastelowe	1	1	10	10
- nutrie białe niealbinotyczne	1	1	10	14
- nutrie sobolowe	1	1	10	10
Króliki ogółem	134	116	1717	1691
w tym:				
- króliki belgijskie olbrzymy białe	3	4	24	39
- króliki belgijskie olbrzymy	33	28	345	300
- króliki olbrzymy srokacze	12	9	110	87
- króliki francuskie barany	8	8	84	82
- króliki morawskie niebieskie	1	1	8	8
- króliki francuskie srebrzyste	1	1	9	8
- króliki wielkie jasnosrebrzyste	1	0	8	0
- króliki szynszyle wielkie	1	1	8	8
- króliki wiedeńskie niebieskie	8	6	76	60
- króliki wiedeńskie czarne	1	1	8	8
- króliki wiedeńskie szare	3	3	24	24
- króliki nowozelandzkie czerwone	8	6	71	55
- króliki nowozelandzkie białe	14	13	157	168
- króliki burgundzkie	3	3	30	28
- króliki kalifornijskie	12	9	106	85
- króliki popielniańskie białe	9	9	478	487
- króliki termondzkie białe	7	5	82	148
- króliki castorex	1	1	8	8
- króliki podpalane	2	3	20	33
- króliki hermelin	3	2	28	20
- króliki małe barany	1	1	10	8
- króliki zajęczaki	1	1	9	8
- króliki hawana	1	1	14	19
Szynszyle ogółem	16	14	944	752
w tym:				
- szynszyle standard i czarne aksamitne	10	8	707	505
- szynszyle beżowe	6	6	237	247

Wykres 1. Udział samic stada podstawowego poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w 2023 r.

W 2023 r. odnotowano kolejny spadek liczby samic stada podstawowego wszystkich ocenianych w kraju gatunków zwierząt futerkowych (o 8,8% w stosunku do poprzedniego roku). Stada norek objęte oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną były zlokalizowane w województwach: pomorskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim i dolnośląskim – łącznie 6 750 szt.

Lisy pospolite pastelowe i białoszyczne oraz tchórze utrzymywane były w Zakładzie Doświadczalnym Instytutu Zootechniki PIB w Chorzelowie (woj. podkarpackie), przy czym lisy pospolite białoszyczne i tchórze stanowiły jedyną populację tych gatunków objętych programem ochrony zasobów genetycznych. Oceniane stada zwierząt futerkowych roślinożernych, głównie królików, rozmieszczone były na terenie całego kraju, przede wszystkim w południowo-wschodniej, południowej, centralnej i wschodniej Polsce.

III. 1. WYNIKI OCENY FENOTYPU ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Ocena fenotypu zwierząt futerkowych mięsożernych obejmuje ocenę organoleptyczną wyglądu ogólnego zwierzęcia, uwzględniającą budowę zwierzęcia i jego okrywą włosową, w celu ustalenia stopnia zgodności z wzorcem odmiany, wyrażonego literami i znakami: A, B+, B lub C. Wyniki uzyskane w 2023 r. przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Wyniki oceny fenotypu mięsożernych zwierząt futerkowych w 2023 r.

Gatunek, odmiana	Liczba zwierząt /szt./		% zwierząt					przeznaczonych do hodowli
	odsadzonych	ocenionych	ocenionych	zaliczonych do kategorii				
				A	B+	B	C	
Lisy pospolite ogółem	169	71	42,0	7,0	40,9	46,5	5,6	100,0
w tym :								
- lisy pospolite pastelowe	95	21	22,1	4,8	33,3	42,9	19,0	100,0
- lisy pospolite białoszcyjne	74	50	67,6	8,0	44,0	48,0	0,0	100,0
Norki amerykańskie ogółem	24945	5731	23,0	46,3	40,0	11,3	2,1	85,2
w tym:								
- norki pastel	15267	4131	27,1	52,7	33,9	10,7	2,7	97,3
- norki krzyżak	3018	1120	37,1	27,2	55,0	17,1	0,7	99,3
- norki szafir	2800	480	17,1	35,4	61,7	2,9	0,0	100,0
- norki perła	3860	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tchórze	177	17	9,6	23,5	41,2	35,3	0,0	100,0

Ocena fenotypu nutrii obejmuje wielkość i budowę, barwę i czystość barwy okrywy włosowej oraz jakość okrywy włosowej, u królików jest to wielkość, budowa, typ rasowy, jakość okrywy włosowej, barwa okrywy włosowej oraz specyficzne cechy rasowe natomiast w przypadku szynszyli oceniane są wielkość i budowa, typ barwny, czystość barwy okrywy włosowej, jakość okrywy włosowej oraz pas brzuszny. Wielkość zwierzęcia u nutrii, królików i szynszyli określa się jako masę ciała wyrażoną w gramach lub kilogramach, natomiast budowę, typ rasowy, typ barwny, barwę, czystość barwy i jakość okrywy włosowej, specyficzne cechy rasowe oraz pas brzuszny ocenia się organoleptycznie w celu ustalenia stopnia zgodności z wzorcem – standardem hodowlanym danego gatunku i odmiany lub rasy i odmiany. Stopień zgodności wyrażany jest w punktach a maksymalna liczba punktów, jaką może uzyskać zwierzę wynosi odpowiednio: dla nutrii – 20 pkt., dla szynszyli – 30 pkt., dla królików – 100 pkt. Wyniki uzyskane w 2023 r. przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wyniki oceny fenotypu roślinożernych zwierząt futerkowych w 2023 r.

Gatunek, odmiana	Poddano ocenie fenotypu /szt./	% zwierząt						zdyskwalifikowane do celów hodowlanych
		z punktacją /pkt/						
		20-19	18-17	16-15	≤ 14	0	X	
Nutrie ogółem	77	46,8	46,8	5,2	1,2	0,0		0,0
w tym:								
- nutrie standardowe	22	13,6	63,6	18,2	4,6	0,0		0,0
- nutrie grenlandzkie	15	73,3	26,7	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie perłowe	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie czarne dominujące	12	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie bursztynowozłociste	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie pastelowe	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie sobolowe	11	54,5	45,5	0,0	0,0	0,0		0,0
- nutrie białe niealbinotyczne	17	41,2	58,8	0,0	0,0	0,0		0,0
		30-29	28-27	26-25	≤ 24	0	X	
Szynszyle ogółem	400	1,3	21,0	44,5	32,7	0,5		0,5
w tym:								
- szynszyle standard i czarne aksamitne	302	1,7	20,2	39,7	38,4	0,0		0,0
- szynszyle beżowe	98	0,0	23,5	59,2	15,3	2,0		2,0
		100-96	95,5-94	93,5-92	91,5-89	≤ 88,5	0	
Króliki	1437	29,9	53,9	14,4	1,5	0,0	0,3	0,3

III. 2. WYNIKI OCENY UŻYTKOWOŚCI ROZPŁODOWEJ ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Ocena użytkowości rozplodowej lisów pospolitych, lisów polarnych, norek amerykańskich i tchórzy obejmuje określenie liczby samców i samic stada podstawowego w pierwszym dniu pierwszego kojarzenia w danym roku kalendarzowym, liczby urodzonych i odchowanych młodych w danym roku kalendarzowym oraz średniej liczby odchowanych młodych – wg stanu na 1 sierpnia. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej mięsożernych zwierząt futerkowych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w 2023 roku w porównaniu do roku 2022 zawarto w tabeli 5.

Tabela 5. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej zwierząt futerkowych mięsożernych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.

Gatunek, odmiana	Rok	Liczba samic do krycia /%	% samic						Średnia liczba młodych od 1 samicy		% odchowu młodych **/
			niekrytych	jąłowych	roniących	padłych	wykończonych	niszczących mioty	urodzonych*/	odchowanych*/	
Lisy pospolite ogółem	2022	100,0	6,5	14,5	4,8	4,8	69,4	9,7	4,0	2,8	69,2
	2023	100,0	8,1	21,6	0,0	2,7	67,6	16,2	2,6	1,8	70,5
lisy pospolite srebrzyste	2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
lisy pospolite pastelowe	2022	100,0	6,1	18,4	0,0	4,1	71,4	10,2	4,3	2,9	67,6
	2023	100,0	3,8	25,0	0,0	3,9	67,3	19,2	2,7	1,8	68,3
lisy pospolite białoszynne	2022	100,0	7,7	0,0	23,1	7,7	61,5	7,7	2,9	2,2	78,4
	2023	100,0	18,2	13,6	0,0	0,0	68,2	9,1	2,5	1,9	75,9
Lisy polarne	2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tchórze	2022	100,0	0,0	5,7	0,0	2,9	91,4	14,3	5,7	4,4	77,0
	2023	100,0	0,0	9,8	0,0	7,3	82,9	12,2	5,6	4,3	77,0
Norki amerykańskie ogółem	2022	100,0	4,4	8,4	0,0	2,9	84,3	4,2	3,9	3,6	93,0
	2023	100,0	5,0	11,4	0,1	2,0	81,5	4,0	4,0	3,7	92,3
norki standard	2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
norki pastel	2022	100,0	3,8	5,8	0,0	1,3	89,1	4,7	4,3	4,0	94,5
	2023	100,0	3,1	7,0	0,2	0,8	88,9	4,2	4,4	4,1	92,8
norki krzyżak	2022	100,0	5,1	13,7	0,0	5,7	75,5	1,8	3,2	2,8	88,9
	2023	100,0	8,5	14,4	0,0	3,7	73,4	2,0	3,4	3,0	89,2
norki szafir	2022	100,0	6,3	15,0	0,0	9,2	69,5	4,7	2,5	2,2	88,0
	2023	100,0	9,1	28,0	0,0	6,0	56,9	5,0	3,0	2,8	92,7
norki perła	2022	100,0	4,2	8,5	0,0	0,8	86,5	4,4	4,1	3,8	92,7
	2023	100,0	4,4	8,3	0,0	0,7	86,6	4,0	4,2	3,9	92,3

*/ średnie obliczone w stosunku do liczby samic do krycia

**/ odchowane do urodzonych

Ocena użytkowości rozplodowej stad nutrii, królików i szynszyli obejmuje określenie liczby samców i samic stada podstawowego na dzień 31 grudnia danego

roku kalendarzowego, liczby wszystkich miotów uzyskanych od samic stada podstawowego w danym roku kalendarzowym, liczby młodych urodzonych i odchowanych do dnia 31 grudnia danego roku kalendarzowego oraz średniej liczby młodych urodzonych i odchowanych z jednego miotu w danym roku kalendarzowym. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej roślinożernych zwierząt futerkowych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w 2023 roku w porównaniu do roku 2022 zawarto w tabeli 6.

Tabela 6. Wyniki oceny użytkowości rozplodowej zwierząt futerkowych roślinożernych w stadach objętych oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną w latach 2022–2023.

Gatunek, odmiana, rasa	Rok	Liczba miotów uzyskana w roku	Liczba młodych uzyskana w roku		Średnia liczba młodych uzyskana z 1 miotu w roku		% odchowu młodych */
			urodzonych	odchowanych	urodzonych	odchowanych	
Nutrie ogółem	2022	78	330	293	4,2	3,8	88,8
	2023	96	383	350	4,0	3,6	91,4
nutrie standardowe	2022	14	66	60	4,7	4,3	90,9
	2023	18	77	70	4,3	3,9	90,9
nutrie czarne dominujące	2022	13	62	54	4,8	4,2	87,1
	2023	18	79	71	4,4	3,9	89,9
nutrie bursztynowozłociste	2022	8	30	28	3,8	3,5	93,3
	2023	10	29	27	2,9	2,7	93,1
nutrie grenlandzkie	2022	19	73	65	3,8	3,4	89,0
	2023	22	99	90	4,5	4,1	90,9
nutrie perłowe	2022	7	25	22	3,6	3,1	88,0
	2023	10	24	20	2,4	2,0	83,3
nutrie pastelowe	2022	8	28	25	3,5	3,1	89,3
	2023	10	39	37	3,9	3,7	94,9
nutrie białe niealbinotyczne	2022	4	23	23	5,8	5,8	100,0
	2023	6	27	26	4,5	4,3	96,3
nutrie sobolowe	2022	5	23	16	4,6	3,2	69,6
	2023	2	9	9	4,5	4,5	100,0
Szynszyle ogółem	2022	1400	3121	2812	2,2	2,0	90,1
	2023	1066	2315	2090	2,2	2,0	90,3
szynszyle standard i czarne aksamitne	2022	1134	2543	2290	2,2	2,0	90,1
	2023	732	1620	1473	2,2	2,0	90,9
szynszyle beżowe	2022	266	578	522	2,2	2,0	90,3
	2023	334	695	617	2,1	1,8	88,8
Króliki ogółem	2022	3161	20319	16458	6,4	5,2	81,0
	2023	3102	20512	16644	6,6	5,4	81,2
króliki belgijskie olbrzymie białe	2022	28	165	124	5,9	4,4	75,2
	2023	30	184	129	6,1	4,3	70,1
króliki belgijskie olbrzymie	2022	403	2511	1920	6,2	4,8	76,5
	2023	384	2500	1772	6,5	4,6	70,9

*/ odchowane do urodzonych

Tabela 6. c.d.

Gatunek, odmiana, rasa	Rok	Liczba miotów uzyskana w roku	Liczba młodych uzyskana w roku		Średnia liczba młodych uzyskana z 1 miotu w roku		% odchowu młodych */
			urodzonych	odchowanych	urodzonych	odchowanych	
króliki olbrzymy srokacze	2022	146	1031	729	7,1	5,0	70,7
	2023	118	957	642	8,1	5,4	67,1
króliki francuskie barany	2022	79	475	365	6,0	4,6	76,8
	2023	88	521	390	5,9	4,4	74,9
króliki morawskie niebieskie	2022	5	34	30	6,8	6,0	88,2
	2023	5	37	32	7,4	6,4	86,5
króliki francuskie srebrzyste	2022	6	45	39	7,5	6,5	86,7
	2023	4	32	28	8,0	7,0	87,5
króliki wielkie jasnosrebrzyste	2022	4	26	14	6,5	3,5	53,8
	2023	-	-	-	-	-	-
króliki szynszyle wielkie	2022	16	59	48	3,7	3,0	81,4
	2023	8	59	50	7,4	6,3	84,7
króliki wiedeńskie niebieskie	2022	84	476	402	5,7	4,8	84,5
	2023	62	343	317	5,5	5,1	92,4
króliki wiedeńskie czarne	2022	10	63	55	6,3	5,5	87,3
	2023	7	45	39	6,4	5,6	86,7
króliki wiedeńskie szare	2022	22	123	109	5,6	5,0	88,6
	2023	25	135	122	5,4	4,9	90,4
króliki nowozelandzkie czerwone	2022	96	596	525	6,2	5,5	88,1
	2023	85	476	408	5,6	4,8	85,7
króliki nowozelandzkie białe	2022	160	805	698	5,0	4,4	86,7
	2023	169	833	746	4,9	4,4	89,6
króliki burgundzkie	2022	31	156	138	5,0	4,5	88,5
	2023	25	197	172	7,9	6,9	87,3
króliki kalifornijskie	2022	155	1011	857	6,5	5,5	84,8
	2023	118	714	616	6,1	5,2	86,3
króliki popielniańskie białe	2022	1395	9169	7881	6,6	5,7	86,0
	2023	1472	10031	8758	6,8	5,9	87,3
króliki termondzkie białe	2022	421	3199	2221	7,6	5,3	69,4
	2023	385	2908	2008	7,6	5,2	69,1
króliki castorex	2022	6	31	23	5,2	3,8	74,2
	2023	6	41	33	6,8	5,5	80,5
króliki podpalane	2022	21	91	86	4,3	4,1	94,5
	2023	48	225	183	4,7	3,8	81,3
króliki hermelin	2022	56	163	112	2,9	2,0	68,7
	2023	25	81	48	3,2	1,9	59,3
króliki zajęczaki	2022	1	5	5	5,0	5,0	100,0
	2023	9	46	32	5,1	3,6	69,6
króliki hawana	2022	7	26	22	3,7	3,1	84,6
	2023	16	74	59	4,6	3,7	79,7
króliki małe barany	2022	9	59	55	6,6	6,1	93,2
	2023	13	73	60	5,6	4,6	82,2

*/ odchowane do urodzonych

IV. KSIĘGI HODOWLANE ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt prowadziło księgi hodowlane dla gatunków zwierząt futerkowych: lisów pospolitych, lisów polarnych, norek amerykańskich, tchórzy, nutrii, szynszyli i królików. W 2023 roku do ksiąg hodowlanych dla zwierząt futerkowych wpisano trzy stada królików – wszystkie do części wstępnej księgi. Liczbę stad i liczbę zwierząt objętych oceną oraz liczbę stad i liczbę zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych dla zwierząt futerkowych na dzień 31.12.2023 r. przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Liczba stad poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych wpisanych do ksiąg hodowlanych oraz liczba samic i samców w stadach wpisanych do ksiąg hodowlanych na dzień 31.12.2023 r.

Gatunek	Liczba stad objętych oceną	Liczba stad wpisanych do ksiąg hodowlanych	Liczba zwierząt w stadach objętych oceną		Liczba zwierząt w stadach wpisanych do ksiąg hodowlanych	
			samce	samice	samce	samice
Lisy pospolite	3	2	14	74	13	64
Lisy polarne	-	-	-	-	-	-
Norki amerykańskie	7	7	1410	6750	1410	6750
Tchórze	1	1	14	41	14	41
Nutrie	11	11	35	128	35	128
Szynszyle	14	12	175	752	156	675
Króliki	116	94	401	1691	316	1445
Ogółem w kraju	152	127	2049	9436	1944	9103

V. WYSTAWY I POKAZY

V. 1. XXX NARODOWA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH

Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich w dniach 12–14.05.2023 r. odbyła się XXX Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, na której prezentowane były zwierzęta futerkowe. Ocenie poddano króliki 25 ras i odmian (łącznie 177 szt.) prezentowanych przez 37 wystawców krajowych:

- 30 szt. belgijskich olbrzymów szarych,
- 2 szt. belgijskich olbrzymów żelazistych,
- 3 szt. belgijskich olbrzymów żółtych,
- 1 szt. belgijskiego olbrzyma szynszylowatego,
- 1 szt. belgijskiego olbrzyma czarnego,
- 2 szt. belgijskich olbrzymów białych,
- 12 szt. olbrzymów srokaczy,
- 9 szt. francuskich baranów szarych,
- 1 szt. francuskiego barana niebieskiego srokacza,
- 1 szt. francuskiego barana czarnego srokacza,
- 3 szt. morawskich niebieskich,
- 7 szt. wiedeńskich niebieskich,
- 3 szt. wiedeńskich czarnych,
- 10 szt. wiedeńskich szarych,
- 13 szt. nowozelandzkich czerwonych,
- 28 szt. nowozelandzkich białych,
- 7 szt. burgundzkich,
- 3 szt. szynszyli wielkich,
- 19 szt. kalifornijskich czarnych,
- 4 szt. hawana,
- 9 szt. termondzkich białych,
- 3 szt. castorexów,
- 3 szt. podpalanych czarnych,
- 2 szt. zajęczaków,
- 1 szt. małego barana szarego.

Zespół sędziowski przyznał 19 tytułów czempiona, 10 tytułów wiceczempiona oraz 147 medali złotych.

Szynszyle odmiany standard zaprezentowało 3 wystawców krajowych. Oceniono 30 szynszyli standard. Zespół sędziowski przyznał 1 tytuł czempiona, 1 tytuł wiceczempiona oraz 19 medali złotych.

Hodowcy nagrodzonych zwierząt zostali uhonorowani przyznanymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nagrodami pieniężnymi, nagrodami honorowymi, trofeami i dyplomami oraz Pucharem Dyrektora Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt za najlepszą stawkę królików.

V. 2. WYSTAWY REGIONALNE I BRANŻOWE

W 2023 r. pracownicy Wydziału Hodowli Zwierząt Futerkowych i Pszczół KCHZ uczestniczyli w pracach komisji oceny zwierząt futerkowych podczas następujących regionalnych i branżowych wystaw zwierząt hodowlanych:

- IX Krajowa Wystawa Królików w Konstantynowie Łódzkim.
- XIII Ogólnopolska Wystawa Królików Rasowych w Lublinie.
- XXIX Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Szepietowie.
- XXIV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Boguchwale.
- IV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Sielinku.
- Regionalna Wystawa Drobno Inwentarza w Minikowie.
- Wystawa Królików podczas XXXV edycji Barzkowickich Targów Rolnych Agro Pomerania 2023 w Barzkowicach.
- Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Lubaniu.
- IV Regionalna Wystawa Królików Młodych i Dorosłych w Żychlinie.
- VII Ogólnopolska Wystawa Królików i IV Ogólnopolska Wystawa Królików Młodych w Boguchwale.
- XIII Regionalna Wystawa Królików Młodych i Dorosłych w Pniewach.
- X Mazowiecka Wystawa Królików Rasowych w Broniszach.
- Kaszubska Wystawa Gołębi Rasowych, Drobiu Ozdobnego i Królików w Rumii.